

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI
SZERVEZET

TRANSPORTATION SAFETY
BUREAU

ZÁRÓJELENTÉS
2007-0462-5
VÁRATLAN VASÚTI ESEMÉNY
Kaba állomás,
2007. december 15.

A szakmai vizsgálat célja a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események okainak, körülményeinek feltárása, és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges szakmai intézkedések kezdeményezése, valamint javaslatok megtétele. A szakmai vizsgálatnak semmilyen formában nem célja a vétkesség vagy a felelősség vizsgálata és megállapítása.

Jelen vizsgálatot

- a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kbt.),
- a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól szóló 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet,
- illetve a Kbt. eltérő rendelkezéseinek hiányában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával folytatta le a Közlekedésbiztonsági Szervezet.

A Kbt. és a 7/2006. (II. 27) GKM rendelet együttesen az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról (vasútbiztonsági irányelv) szóló uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálják.

A Közlekedésbiztonsági Szervezet illetékessége 2006. december 31. napjáig a Kbt-n, 2007. január 1. napjától a 278/2006. (XII. 23.) Korm. rendeleten alapul.

Fenti szabályok szerint

- A Közlekedésbiztonsági Szervezetnek a súlyos vasúti balesetet ki kell vizsgálnia.
- A Közlekedésbiztonsági Szervezet mérlegelési jogkörében eljárva kivizsgálhatja azokat a vasúti baleseteket, illetve váratlan vasúti eseményeket, amelyek megítélése szerint más körülmények között súlyosabb következményű balesethez vezethettek volna.
- A szakmai vizsgálat független a közlekedési baleset, illetve az egyéb közlekedési esemény kapcsán indult más közigazgatási hatósági, szabálysértési, illetve büntetőeljárástól.
- Jelen zárójelentés kötelező erővel nem bír, ellene jogorvoslati eljárás nem kezdeményezhető.

A Vizsgálóbizottság tagjaival szemben összeférhetetlenség nem merült fel. A szakmai vizsgálatban résztvevő személyek az adott ügyben indított más eljárásban szakértőként nem járhatnak el.

A Vb köteles megőrizni és más hatóság számára nem köteles hozzáférhetővé tenni a szakmai vizsgálat során tudomására jutott adatot, amely tekintetében az adat birtokosa az adatközlést jogszabály alapján megtagadhatta volna.

Jelen zárójelentés

alapjául a Vb által készített, a KBSZ főigazgatója által elfogadott és az észrevételek megtétele céljából – rendeletben meghatározott – érintettek számára megküldött zárójelentés-tervezet szolgált.

A zárójelentés-tervezet megküldésével egyidejűleg a KBSZ főigazgatója értesítette az érintetteket a záró megbeszélés időpontjáról, és arra meghívta az érintett személyeket, szervezeteket.

A 2008. augusztus 05-én megtartott záró megbeszélésen az alábbi szervezetek képviselték magukat:

- Magyar Államvasutak Zrt.
- Nemzeti Közlekedési Hatóság
- CER Zrt.

Meghatározások és rövidítések

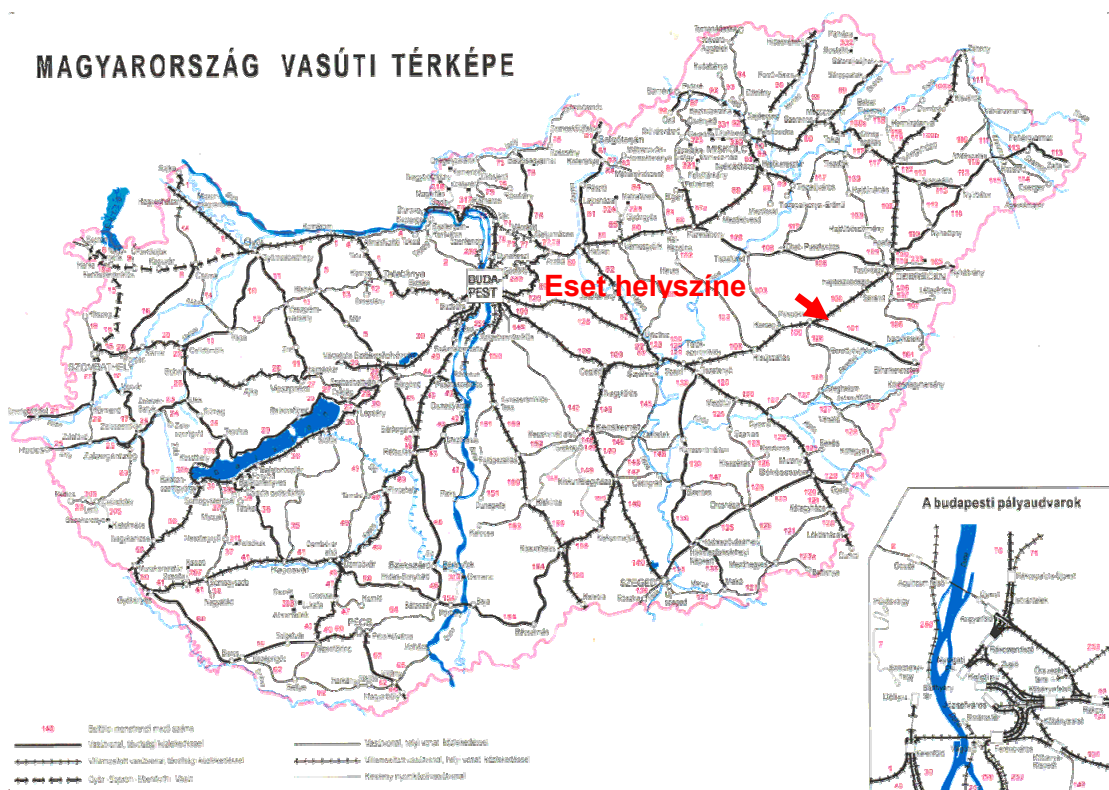
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
KBSZ	Közlekedésbiztonsági Szervezet
Kbvt.	A légi-, vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról szóló 2005. évi CLXXXIV. törvény
MÁV Zrt.	Magyar Államvasutak Zártkörűen működő Részvénytársaság
Vb	Vizsgálóbizottság

AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

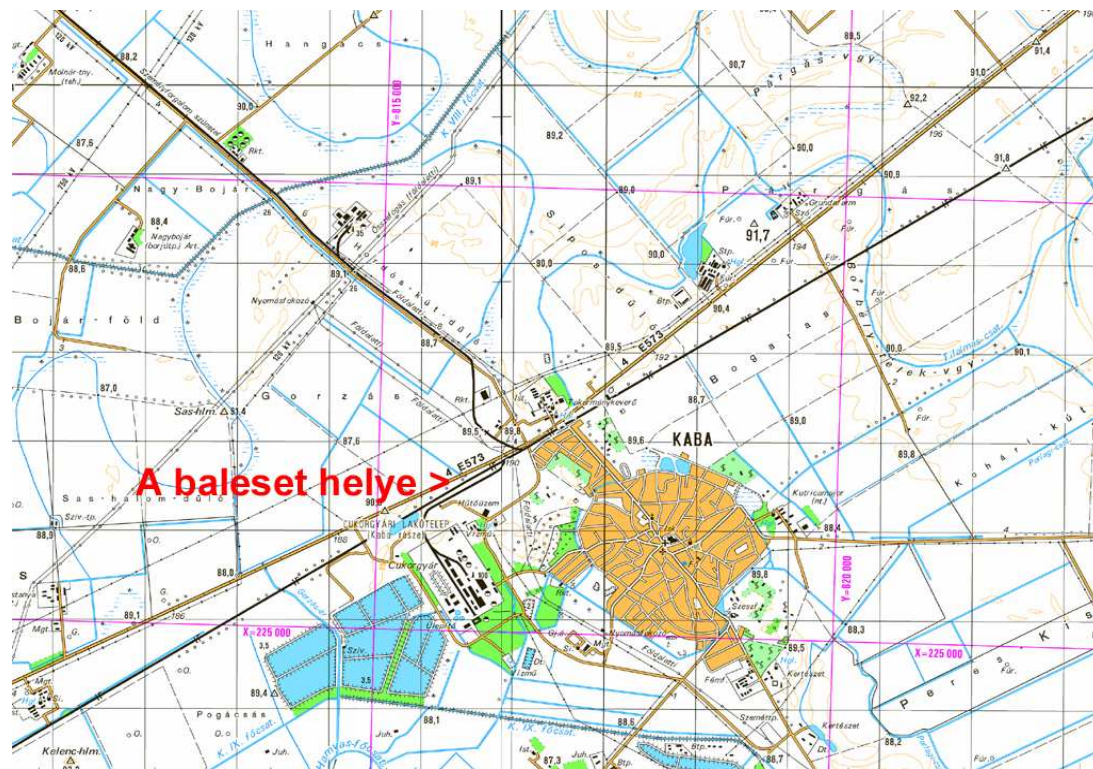
Az eset kategóriája	Váratlan vasúti esemény
Az eset jellege	Személy sérülés (áramütés)
Az eset időpontja	2007. december 15. vélhetően 14 óra 30 perc és 15 óra 30 perc közötti időszakban
Az eset helye	Állomás XII. számú vágány
Vasúti rendszer típusa	Országos
Mozgás típusa	--
Az eset kapcsán elhunytak/ súlyosan sérültek száma	1 idegen személy súlyosan sérült
Pályahálózat működtető	MÁV Zrt.
Rongálódás mértéke	--
Érintett vonat száma	--
Üzembentartó	--
Nyilvántartó állam	Magyarország

Az eset helye

100 számú Nyíregyháza – Budapest fővonal, Kaba állomás XII. vágányán.

1. ábra: Az eset helyszíne Magyarország vasúti térképén

2. ábra: Az eset helyszíne

Bejelentések, értesítések

A KBSZ ügyeletére az esetet 2007. december 15-én 17 óra 55 perckor jelentette a MÁV Zrt. hálózati főüzemirányítója.

A vasúti balesetet a KBSZ diszpécser 2007. december 15-én 17 óra 55 perckor jelentette a KBSZ ügyelet vezetőjének, aki az azonnali helyszíni vizsgálatot nem tartotta szükségesnek.

Vizsgálóbizottság

Az adatok és a körülmények értékelése során azonban a KBSZ főigazgatója a váratlan vasúti esemény vizsgálatára szakmai vizsgálóbizottságot (továbbiakban Vb) jelölt ki:

vezetője	Béleczi Zita	balesetvizsgáló
tagja	Mihály András	balesetvizsgáló

Az eset áttekintése

- A Vb 2008. január 23-án helyszíni szemle tapasztalatai.
- A szükséges dokumentációkat a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág illetékes Területi Központjától megkérte, azokat kiértékelte.

1. Ténybeli információk

1.1. Az eset lefolyása

2007. december 15-én vélhetően 14 óra 30 perc és 15 óra 30 perc közötti időszakban Kaba állomás cukorgyári iparvágány XII. számú vágányán tartósan tárolt 31 55 788 7182 - 6 pályaszámú Zaes tartálykocsira két gyermek felmászott, és egyikük áramütést szenvedett.

A balesetet szenvedett gyermeket súlyos, életveszélyes sérülésekkel, mentőhelikopterrel előbb a debreceni, majd a miskolci megyei kórházba szállították. A másik gyermeket a mentők a helyszínről az otthonába szállították.

A Vb 2008. január 23-án helyszíni szemlét tartott, ahol megtekintette a baleset helyét, annak környezetét, információt gyűjtött az állomás működéséről, a kocsik tárolásáról.

1.2. Személyi sérülések

Sérülések	Személyzet	Utások	Egyéb személyek
Halálos	-	-	-
Súlyos	-	-	1
Könnyű	-	-	-

1.3. A vasúti járművek sérülése

A váratlan vasúti esemény során vasúti járműben sérülés nem történt.

4. ábra: Az esetben részes kocsi

1.4. Infrastruktúrában keletkezett kár

A váratlan vasúti esemény során az infrastruktúrában kár nem keletkezett.

1.5. A személyzet adatai

A váratlan vasúti esemény során vasúti személyzet nem volt érintett.

1.6. A vonatok jellemzői

A váratlan vasúti esemény során vonat nem volt érintett.

1.7. Meteorológiai adatok

Az időjárási körülmények az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1.8. A vasúti pálya és biztosítóberendezés leírása

A vasúti pálya és a biztosítóberendezés az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1.9. Kommunikációs eszközök

A kommunikációs eszközök az esemény lefolyására nem voltak hatással, ezért részletezésük nem szükséges.

1.10. Állomási adatok

Kaba állomás XII. számú vágányát teherkocsik tartós tárolására használják. Ez a vágány nincs illetéktelenektől fizikailag elzárva.

Az állomás adatainak további részletezése nem szükséges.

3. ábra: Az eset helyszínének áttekintő képe

1.11. Próbák és kísérletek

Próba és kísérlet tartása nem volt szükséges.

1.12. Kiegészítő adatok

2008.03.23-án hasonló eset történt Sajószentpéter állomáson hasonló esemény történt.

Esemény rövid leírása 2008. 03. 23-án 13 óra 05 perckor érkezett az 53422 számú vonattal a 33 87 787 9624-7 pályaszámú kocsí, majd 22 óra 40 perckor az 54810 számú vonattal továbbították a BorsodChem Rt-részére. Ez idő alatt a kocsit a VI. számú vonatfogadó vágányon tárolták. A forgalmi irodából ez a vágányrész nem figyelhető meg (ív miatt) illetőleg idegenek előtt nincs fizikailag elzárva. 2008. 03. 23-án 17 óra 20 perckor a 33 87 787 9624-7 pályaszámú kocsira felmászott egy 16 éves gyermek, és veszélyes közelségbe került a felső vezetékhez. Ennek következtében áramütést szenvedett.

2008.04.14-én Diósgyőr-Vasgyár állomáson történt eset rövid leírása:

2008. április 14-én a rendőrség értesítette a MÁV Zrt. BIG-ot, hogy 2008. április 13-án 16 óra 21 perckor Diósgyőr-Vasgyár állomás IV. számú vágányán selejtezés miatt tartós tárolásban lévő fedett kocsira felmászott két személy és áramütést szenvedett. A helyszínre kiérkező mentők az egyik személyt könnyű, a másik személyt súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Telefonon kért tájékoztatás szerint Diósgyőr-Vasgyár állomáson a IV. számú vágány a gyár felőli oldalról elkerített, azonban a másik oldalról nyitott, fizikailag nincs elzárva illetéktelen személyek előtt. Az esemény időpontjában az állomáson a szolgálat szünetelt.

2. Elemzés

A vizsgálat során megállapításra került, hogy Kaba állomáson a XII. vágányon tartós tárolásban lévő tartálykocsikat öt éve állították le. Ezen a vágányon évente egy – két alkalommal történik villamos vontatású mozgás.

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág illetékes Területi Központjától kapott információk szerint az eseményben részes vasúti kocsí már öt éve Kaba állomás XII. számú vágányán áll, az tartós tárolásban van, valamint az érintett kocsí 2007-ben eladásra került.

A tartós tárolásban lévő kocsik illetéktelenek előtt elzárva nincsenek.

3. Következtetések

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tartós tárolásban lévő kocsik felett a felsővezeték feszültség alatt tartása szükségtelen, az felesleges veszélyforrást jelent. Ezt a veszélyforrást növeli az a tény, hogy az így tárolt kocsik nem zárt telephelyen vannak, azokra illetéktelen személyek - köztük gyerekek - akadálytalanul tudnak felmászni.

4. Biztonsági ajánlások

BA2007-462-5-01: A Vb a tartós tárolásban lévő teherkocsikra történő felmászás miatt bekövetkező áramütéses balesetek számának csökkentése érdekében javasolja a MÁV Zrt-nek, hogy a járművek tartós tárolását felsővezeték nélküli, vagy kikapcsolt felsővezetékű vágányokon, esetleg fizikailag elzárt területen oldják meg.

BA2007-462-5-02: A Vb a vasúti kocsikra történő felmászás miatt bekövetkező áramütéses balesetek számának csökkentése érdekében javasolja az Országos Balesetmegelőzési Bizottságnak, hogy ismeretterjesztő tevékenységük során térjenek ki a vasúti közlekedés veszélyforrásainak oktatására is (pl: áramütés lehetőségére, mozgó járművekről fel/leugrás, vasúti pálya keresztezésének veszélyei).

4.1 Intézkedések a kiadott Biztonsági Ajánlással/okkal kapcsolatosan

BA2007-462-5-01számú biztonsági ajánlás: Intézkedés nem történt.

BA2007-462-5-02számú biztonsági ajánlás: Intézkedés nem történt.

4.2 Észrevételek a kiadott Biztonsági Ajánlással/okkal kapcsolatosan

A MÁV Zrt. a fenti biztonsági ajánlásokra az alábbi választ küldte:

BA2007-462-5-01számú biztonsági ajánlás:

- A MÁV Zrt. megteszi a jogosan elvárható intézkedéseket annak érdekében, hogy az illetéktelenül a MÁV Zrt. területén tartózkodók figyelmét felhívja az életveszélyes nagyfeszültségre. Ennek érdekében a felsővezeteki berendezések közelében lévő alak és fényjelzőkre, valamint a felsővezeteki oszlopokra „Nagyfeszültségre figyelmeztető jel”-et kell elhelyezni.

A „Nagyfeszültségre figyelmeztető jel” elhelyezésével kapcsolatban hiányosságot a Vb nem állapított meg, azonban megállapította, hogy ez sok esetben nem visszatartó erő.

- A kizárólag fizikailag elzárt területen illetve felsővezeték nélküli vágányon történő „tartós tárolás”-nak az infrastrukturális feltételei nem adottak.

A fizikailag elzárt területen történő tárolást a Vb a lehetőségek figyelembe vételével javasolja.

- A tárolásra használt vágányok kikapcsolására nincs minden esetben lehetőség, mivel a felsővezeteki hálózat kialakítása ezt nem teszi lehetővé. Állomásokon több vágány táplálása azonos áramkörrel történik. Ezért egy vágányt tápláló felsővezeték kikapcsolása több vágányt érintő, nem megengedhető korlátozást jelenteni.

Tartós tárolásra használt vágányok felett a felsővezeték kikapcsolásával kapcsolatban a Vb-nek az álláspontja az, ahol ez alkalmazható, ott alkalmazni kell, és a helyi szabályozást ennek megfelelően kell kialakítani. Azokon a helyeken, ahol a kifejezetten tartós tárolásra használják a vágányokat (PI: Kaba állomás ez a része), ott olyan áramköri kialakítást hozzanak

létre, amely az áramköri kikapcsolással megoldható a vágány feszültség mentesítése.

Ennek kialakítása a Vb információja szerint a helyi adottságoktól függően 1-7 millió Ft-ból megoldható.

- A tárolásra használt vágányok fölötti felsővezeték kikapcsolása vagyónvédelmi szempontból sem kivitelezhető.

A vagyónvédelemre való hivatkozást a Vb nem tudja elfogadni, a felsővezeték vagyónvédelmi okból történő feszültség alatt tartása bizonyos körülmények között életellenes bűncselekményhez vezethet, ezért amennyiben bárhol ilyen okból történik a feszültség alatt tartás, azt azonnal meg kell szüntetni.

A záró megbeszélésen a MÁV Zrt. képviselője ígéretet tett a felsővezeték nélküli vagy elzárt vágányon történő tárolási lehetőségek feltárására, megvizsgálására, azonban az áramköri kialakítás lehetőségét, amellyel a kikapcsolás megoldható lenne, nem tartja megfelelő megoldásnak.

BA2007-0462-5-02 számú biztonsági ajánlással a MÁV Zrt. egyetértett.

Az **Országos Balesetmegelőzési Bizottság** a zárójelentés-tervezettel kapcsolatban észrevételt nem tett.

Budapest, 2008. augusztus 7.

Béleczi Zita
Vb vezetője

Mihály András
Vb tagja